

VLIZ

Charter Deugdelijk Bestuur

(Good Governance Charter)

Versie 22 december 2017

Deugdelijk bestuur, ofwel good governance, beoogt de bestuursstructuur en de besluitvormingsprocessen in een vereniging efficiënter te organiseren, doorzichtiger te maken en te objectiveren.

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) heeft zich bij het ondertekenen van het Convenant tussen het Vlaams gewest en het VLIZ 2017-2021 verbonden het “Good Governance Charter” te actualiseren en publiek te maken. Als niet-beursgenoteerde onderneming in de private sector is hierbij gekozen om de aanbevelingen van de code Buysse¹ te onderschrijven.

Het Good Governance Charter zal beschikbaar worden gesteld op de VLIZ-website². Het jaarverslag zal tevens alle relevante gebeurtenissen op het vlak van deugdelijk bestuur weergegeven.

¹ <http://www.codebuysse.be/nl/buyssenl.aspx> 23 Juni 2009

² <http://www.vliz.be/nl/bestuurlijke-documenten>

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	4
1.1. Missie van VLIZ	4
1.2. Statutair doel van VLIZ	5
2. Deugdelijk bestuur	9
2.1. Wettelijke bepalingen met betrekking tot de governance structuur	9
2.2. Algemene uitgangspunten.....	9
3. De leden en de stakeholders	10
3.1. De leden.....	10
3.1.1. Aantal en soorten leden.....	10
3.1.2. Toetreding, uittreding en uitsluiting van leden.....	10
3.2. De Algemene Vergadering	11
3.2.1. Samenstelling	11
3.2.2. Bevoegdheden.....	11
3.2.3. Bijeenkomst	11
3.3. De stakeholders.....	13
4. Een actieve Raad van Bestuur	16
4.1. De taak van de Raad van Bestuur	16
4.2. Samenstelling van de Raad van Bestuur	16
4.3. Werking van de Raad van Bestuur	17
4.4. Benoeming van de bestuurders.....	17
4.5. Kwalificaties van bestuurders	18
4.5.1. Gewenste eigenschappen van bestuurders.....	18
4.5.2. Onafhankelijkheid van bestuurders	18
4.5.3. Verplichtingen en aansprakelijkheid van bestuurders	19
4.5.4. Initiatieprogramma voor nieuwe bestuurders.....	19
4.5.5. Vergoeding van de bestuurders	19
4.6. Voorzitter en ondervoorzitter van de Raad van Bestuur	20
4.7. Notulen.....	20
4.8. Evaluatie van de Raad van Bestuur	20
5. De comités van de Raad van Bestuur	22
5.1. Algemeen – vertegenwoordingsprincipe	22

6.	Het dagelijks bestuur van het VLIZ.....	23
6.1.	De Algemeen Directeur.....	23
6.1.1.	Aanstelling	23
6.1.2.	Taken - Bevoegdheden - Volmachten	23
6.1.3.	Verhouding Raad van Bestuur - algemeen directeur	23
6.1.4.	Vergoeding algemeen directeur	24
6.2.	Directiecomité.....	24
6.2.1.	Aanstelling	24
6.2.2.	Samenstelling	24
6.2.3.	Bevoegdheden - volmachtenbesluit	24
6.2.4.	Taak directiecomité.....	24
6.2.5.	Rapportering aan de Raad van Bestuur	25
7.	Adviesraden: de Wetenschappelijke Commissie	26
7.1.	Oprichting	26
7.2.	De wetenschappelijke kerngroep.....	26
7.3.	De klankbordgroep	28
7.4.	Expertengroepen.....	28
8.	Borging en controle van goed bestuur.....	30
8.1.	Algemeen	30
8.2.	Interne en externe auditfunctie.....	30
8.3.	Regeringscommissarissen / toezichthouders.....	30
8.4.	Wetenschappelijke commissie (Institutionele adviesraad).....	30
8.5.	Performantie-indicatoren en evaluatie	30
9.	Gedragsregels	33
9.1.	Confidentialiteitsplicht.....	33
9.2.	Integriteit en ethiek.....	33
9.3.	Wetenschappelijke integriteit.....	33
9.4.	Zakelijke integriteit - belangenconflicten.....	34
9.5.	Andere bepalingen	34
10.	Bekendmaking van de Good Governance Charter.....	36
11.	Bijlagen.....	37

1. Inleiding

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) erkent het belang en de toepassing van de beginselen inzake deugdelijk bestuur.

Het Good Governance Charter van VLIZ (“het Charter”) is oorspronkelijk ontstaan vanuit het streven van VLIZ naar een doordacht systeem van goed bestuur, gebaseerd op een ondubbelzinnige en transparante verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden en een evenwichtig geheel van processen van rekenschap en verantwoording daarover. Vanuit haar bijzondere missie en belangeloze doelstelling als vzw heeft VLIZ daarbij steeds gestreefd naar de optimalisering van het maatschappelijk belang dat zij moet dienen, in het algemeen, en van al de bijzondere belanghebbenden die zij daarin moet betrekken, in het bijzonder.

Gedragen door het besef dat een doordacht systeem van deugdelijk bestuur de ontplooiing van VLIZ op lange termijn ten goede komt, wordt het Charter dan ook opgevat als een handleiding voor evenwichtige en transparante beslissings- en vertegenwoordigingsprocedures met inbegrip van een gedragscode voor alle medewerkers van VLIZ. VLIZ verbindt er zich toe om zijn deugdelijk bestuur principes voortdurend verder te ontwikkelen en aan te passen, teneinde de ontwikkelingen terzake tegemoet te komen en te voldoen aan de noden van de stakeholders.

Ontstaan als een Vlaams initiatief hecht VLIZ daarenboven tijdens elke fase van haar groei een groot belang aan een permanente en duurzame Vlaamse verankering.

Deugdelijk bestuur kadert tevens in het realiseren van de missie en van het statutair doel van VLIZ:

1.1. Missie van VLIZ

“Het VLIZ versterkt de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De mariene werkgebieden zijn de oceaan en de zeeën, de kust en de getijgebonden systemen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (i.k.v. blauwe economie).”

De Instelling volgt een institutionele meerjarenstrategie die vervat is in het Strategisch Plan dat de basis vormt van de jaarlijkse werkplannen. De Instelling zorgt voor de structurele interactie tussen de afdelingen van de Instelling bij de uitvoering van hun opdrachten om de operationele doelstellingen te verwezenlijken.

De Instelling versterkt, over de looptijd van dit Convenant, haar interacties met de Strategische Onderzoekscentra Imec, VIB, VITO, Flanders’ Make en onderzoekt en ontwikkelt de synergiën die mogelijk zijn bij de uitvoering van de respectievelijke opdrachten.

1.2. Statutair doel van VLIZ

De vijf strategische doelstellingen van het VLIZ, zoals bepaald in Artikel 6, §1 van het convenant tussen het Vlaams Gewest en het VLIZ voor de periode 2017-2021 ("het convenant", bijlage 1), zijn:

1. Het initiëren, ondersteunen, bevorderen en uitvoeren **van innovatief en multidisciplinair marien onderzoek**, en dit ten dienste van, in samenwerking met of complementair aan de Vlaamse en internationale mariene onderzoeksgroepen.
2. Het bevorderen van de **nationale en internationale uitstraling** van het Vlaams marien onderzoek.
3. Het fungeren als **nationaal en internationaal aanspreekpunt** op het gebied van het marien onderzoek.
4. Het bevorderen van de **oceaangeletterdheid** in Vlaanderen en van de **visibiliteit van het marien onderzoek** bij het grote publiek.
5. **Het op maat aanreiken van wetenschappelijke data, informatie, kennis en inzichten** aan de Vlaamse mariene onderzoeksgemeenschap, de blauwe economie en aan beleidsverantwoordelijken op het vlak van mariene aangelegenheden.

Hieraan zijn elf, vaak complexe, operationele doelstellingen gekoppeld:

1. Het ondersteunen van netwerken van mariene wetenschappers en andere betrokkenen ten bate van excellent onderzoek door onderzoekers aan Vlaamse universiteiten en instellingen, door een geïntegreerde benadering (waarvan een afgestemd gamma aan activiteiten door de diverse geledingen van de Instelling deel uitmaken), met name: [...] en dit telkens op de meest gepaste geografische schaal en waar nuttig in samenwerking met andere organisaties [...]
2. Het VLIZ detecteert uitdagingen en opportuniteiten voor het marien onderzoek in Vlaanderen, inclusief in samenwerking met het bedrijfsleven. Afdeling Onderzoek van het VLIZ ontwikkelt onderzoeksagenda's en streeft naar uitvoering (incl. prospectie, projecten, samenwerkingsverbanden, financiering) van de geïdentificeerde prioriteiten. Het VLIZ houdt daarbij rekening met de voor eigen onderzoeksgemeenschap meest relevante delen van de door de Vlaamse overheid reeds mee onderschreven (internationale, nationale of regionale) strategieën, agenda's en beleidsdoelstellingen (waaronder Vlaamse steun aan specifieke actielijnen van de Intergouvernementele Oceanografische Commissie en het gezamenlijk programmeringsinitiatief voor onderzoek "Gezonde en productieve zeeën en oceanen" (JPI Oceans)). Onderzoeksinitiatieven worden door de Wetenschappelijke Commissie – al dan niet via door haar geïnstalleerde thematische expertengroepen – geëvalueerd en geadviseerd. [...]
3. De afdeling Onderzoeksinfrastructuur van het VLIZ reikt technologieën en expertise aan – ook binnen Europese infrastructuurnetwerken – die toelaten onderzoek op het hoogste internationaal niveau te voeren. De afdeling stelt

onderzoeksapparatuur en -infrastructuur – inclusief de RV Simon Stevin, de ROV Genesis, het Marien Station Oostende, observatoria en een nationale collectie staalname- en meetapparatuur – ter beschikking. Ze draagt bij tot de nationale en internationale planning en tot het uitbouwen, beheren en efficiënt inzetten van deze infrastructuur. De afdeling biedt technische en operationele expertise aan voor het gebruik van alle infrastructuur en initieert door infrastructuur gedreven onderzoeksprojecten.

4. Het VLIZ-datacentrum ontwikkelt innovatieve datasystemen, -producten, -technologieën en -infrastructuren ter versterking van de excellentie van de mariene wetenschappen in Vlaanderen en om toe te laten de groeiende hoeveelheid mariene data in diverse vormen te valoriseren. Binnen internationale netwerken werkt het datacentrum mee aan de uitbouw van data-infrastructuren ter bevordering van de doorstroming van mariene gegevens van en naar wetenschappers, industrie en beleidsmakers. Het datacentrum verzamelt data (o.a. via multidisciplinaire meet- en staalnamecampagnes met inzet van innovatieve technieken, de inzet van biosensoren in permanente meetnetwerken), ontwikkelt innovatieve dataverwerking, data-analyse- en -miningtechnieken en een performante infrastructuur voor multidisciplinaire 'big data'-berekeningen. Vlaamse onderzoeksgroepen worden betrokken in de verwezenlijking en de inzet van de infrastructuur, mede door projecten te initiëren, data science-workshops te organiseren en data-publicaties te helpen genereren. Het datacentrum integreert zich actief in internationale datanetwerken en -projecten.

5. De VLIZ-bibliotheek beheert de meest uitgebreide collectie mariene literatuur in Vlaanderen en is hiervoor het centrale aanspreekpunt. Het informatiebeheer vanuit de VLIZ-bibliotheek zorgt voor de verhoogde toegang tot de diverse collecties fysieke documenten, en draagt bij tot de valorisatie, de zichtbaarheid en het gebruik van de Vlaamse marien-wetenschappelijke output. De bibliotheek bouwt de collectie verder uit, en zet in op het vrij online beschikbaar maken van wetenschappelijke informatie via het Open Marien Archief. De bibliotheek bundelt mariene informatie in bruikbare en doorzoekbare informatieproducten voor het grote publiek, het onderwijsveld, de onderzoeksgemeenschap, de blauwe economie en het beleid.

6. De afdeling Beleidsinformatie van het VLIZ ontwikkelt beleidsrelevante producten en diensten ten behoeve van een wetenschappelijk onderbouwd beleid voor Kust en Zee. Ze richt zich daarbij naar de mariene onderzoeksgemeenschap, de beleidsverantwoordelijken en de industrie. [...]

7. De afdeling Communicatie van het VLIZ wil het belang van de zeeën en oceaan op basis van gedegen onderzoek bij brede lagen van de bevolking kenbaar maken. Deze centrale doelstelling wordt nagestreefd door kwaliteitsvolle zee-gebonden informatie te delen met zeer verscheiden doelgroepen (jong en oud, professioneel en breed publiek, lokaal en internationaal, onderwijsveld en onderzoeksgemeenschap) en in diverse bestaande en innovatieve formaten. [...]

8. Het VLIZ kan mandaten opnemen om de Vlaamse mariene onderzoekswereld in de internationale marien-wetenschappelijke sfeer te vertegenwoordigen.

9. Het VLIZ krijgt van het Departement de mandaten om in de formele overlegfora rond beleidsdossiers inzake Blauwe Economie:

- de Vlaamse marine onderzoekswereld te vertegenwoordigen; en/of
- het Departement als adviseur bij te staan.

10. Het VLIZ ondersteunt en huisvest internationale organisaties voor de Vlaamse overheid. Het gaat om (1) het UNESCO-IOC Project Office for IODE te Oostende, (2) het secretariaat van de European Marine Board te Oostende, (3) het secretariaat van het Europees Marien Observatie- en Datanetwerk (EMODnet) te Oostende en (4) het secretariaat van het Joint Programming Initiative on Healthy and Productive Seas and Oceans (JPI Oceans) te Brussel. [...]

11. Het VLIZ (co)organiseert de Vlaamse bijdrage tot mariene onderzoeksinfrastructuren van de ESFRI-lijst, zoals LifeWatch (e-Science and Technology European Research Infrastructure Consortium for Biodiversity and Ecosystem Research), ICOS (the Integrated Carbon Observation System) en EMBRC (European Marine Biological Resource Centre) volgens de specifieke modaliteiten die geval per geval worden ontwikkeld.

In functie van eventuele bijkomende opdrachten of mandaten die de Vlaamse overheid aan het VLIZ wenst toe te kennen (bij het afsluiten van het convenant of later) kan het Departement voorstellen maken voor bijkomende operationele doelstellingen die door Raad van Bestuur van de Instelling kunnen worden bekrachtigd.

Daarnaast heeft de Vlaamse overheid het VLIZ belast met een aantal bijzondere opdrachten (Artikel 10):

1. De Vlaamse overheid kan de Instelling belasten met bijzondere opdrachten. Die moeten passen in het maatschappelijk doel van de Instelling dat erkend is door het W&I-decreet. Bijkomende bijzondere opdrachten worden tussen partijen geregeld via een addendum bij dit Convenant.

2. De Instelling participeert in het Vlaamse wetenschapscommunicatiebeleid en schaaft zich achter de principes van het marketing- en communicatieplan ter zake.

3. De Instelling neemt deel aan de Vlaamse vertegenwoordiging binnen de Belgische delegatie op de Uitvoerende Raad en de Algemene Vergadering van IOC, treedt het op als Nationaal Oceanografisch Data- en Informatiecentrum (NODC) binnen IOC's IODE, participeert het aan de stuurgroep van het Vlaams UNESCO Trustfonds ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van het UNESCO Science Programme (FUST), vertegenwoordigt het FWO-Vlaanderen in de European Marine Board, staat het in voor de bouw en het operationeel houden van de centrale portal van EMODNet.

4. De Instelling werkt samen met het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en de betrokken departementen van de Vlaamse overheid bij de realisatie van een nieuwe huisvesting op basis van de principenota die door de Vlaamse Regering op 15 juli 2016 werd goedgekeurd.

5. Plichten met betrekking tot Open Data - De Instelling verbindt zich ertoe bij te dragen tot de open data doelstelling van de Vlaamse overheid en zal in overleg met de betrokken werkgroep van EWI kwaliteitsvolle onderzoeksinformatie aanbieden aan het FRIS-onderzoeksportaal. Hierbij zal de Instelling informatie aanleveren over (1) de samenstelling, structuur en onderzoeksthema's van de Instelling (2) de onderzoekers en hun affiliatie met de Instelling (3) het publiek gefinancierd onderzoek sinds 2008 (4) de onderzoeksresultaten sinds 2008. In overleg met het departement worden de nodige afspraken gemaakt om de aangeleverde informatie zo actueel, kwalitatief en volledig mogelijk aan te bieden. De Instelling verbindt er zich toe om minstens viermaal per jaar de informatie aan FRIS te actualiseren.

2. Deugdelijk bestuur

2.1. Wettelijke bepalingen met betrekking tot de governance structuur

De governance structuur van de vereniging wordt in de eerste plaats bepaald door de wettelijke verdeling van bevoegdheden tussen de algemene vergadering en de Raad van Bestuur conform de wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen van 27 juni 1921 (Belgisch Staatsblad (B.S.) 1 juli 1921, hierna 'vzw-wet').

De wettelijke verdeling is verfijnd in de statuten van de vereniging (Bijlage 2) naar aanleiding van de oprichting op 2 april 1999 (bijlagen B.S. 1 juli 1999) en in de opeenvolgende statutenwijzigingen (bijlagen B.S. 01 juni 2000, 28 december 2005, 24 mei 2006, 3 oktober 2007, 10 april 2012, 2 augustus 2013, 15 september 2014, 29 februari 2016 en 16 november 2017).

De voorwaarden en formaliteiten van het lidmaatschap van leden worden nader omschreven in het huishoudelijk reglement voor leden (Bijlage 3).

2.2. Algemene uitgangspunten

Volgende algemene uitgangspunten inzake deugdelijk bestuur (Artikel 9 van het convenant) zullen te allen tijde worden nageleefd:

1. de bestuursorganen van het VLIZ beschikken over de nodige autonomie, competenties en objectiviteit om hun verantwoordelijkheden voor de strategische sturing en controle van het uitvoerend management te kunnen uitvoeren;
2. de bestuursorganen van het VLIZ zijn samengesteld met de nodige aandacht voor diversiteit en complementariteit;
3. de bestuursorganen van het VLIZ kwijten zich op een doeltreffende en efficiënte manier van hun taken en leveren zodoende een waardevolle bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van de Instelling;
4. het VLIZ beschikt over een professioneel en geresponsabiliseerd uitvoerend management dat belast is met de operationele leiding;
5. het VLIZ geeft haar leden van de raad van bestuur een billijke, transparante en verantwoorde vergoeding;
6. het VLIZ waarborgt een passende openbaarmaking van de principes van deugdelijk bestuur.

3. De leden en de stakeholders

3.1. De leden

3.1.1. Aantal en soorten leden

Het aantal leden is onbeperkt, maar moet tenminste drie bedragen. De oprichters zijn de eerste effectieve leden. De vereniging kan effectieve en toegetroden leden tellen. De volheid van het lidmaatschap, met inbegrip van het stemrecht op de algemene vergadering, komt uitsluitend toe aan de effectieve leden. Effectieve leden zijn diegenen wiens naam is vermeld in het ledenregister dat op de zetel van de vereniging wordt bijgehouden en waarvan een kopie, ingevolge Artikel 26, novies, §1, 3° van de huidige wetgeving wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel. Bij wijzigingen in de samenstelling van de vereniging moet een kopie van het ledenregister worden neergelegd binnen een maand te rekenen vanaf de verjaardag van de neerlegging van de statuten. De wettelijke bepalingen zijn alleen op de effectieve leden toepasselijk. Toegetroden leden zijn enkel aangesloten om te genieten van de activiteiten van de vzw. Ze hebben geen stemrecht op de algemene vergadering. De procedures voor lidmaatschap en de rechten en verplichtingen van de toegetroden leden worden ingeschreven in het huishoudelijk reglement voor leden (Bijlage 3).

3.1.2. Toetreding, uittreding en uitsluiting van leden

Als lid kan tot de vereniging toetreden, ieder natuurlijke persoon of rechtspersoon die door de algemene vergadering als dusdanig wordt aanvaard en dit op voorstel van de Raad van Bestuur. Het verzoek om toelating van een kandidaat-lid moet schriftelijk worden ingediend bij de voorzitter van de Raad van Bestuur. Met de term 'lid' in deze statuten wordt uitdrukkelijk verwezen naar de effectieve leden.

Zijn onder andere lid van de vzw:

- 5 natuurlijke personen afgevaardigd door de Provincie West-Vlaanderen
- 10 natuurlijke personen afgevaardigd door de Vlaamse Gemeenschap

De Raad van Bestuur kan, onder door haar te bepalen voorwaarden, ook andere personen als ereleden, beschermleden, steunende of adviserende leden tot de vereniging toelaten. Deze worden beschouwd als toegetroden leden. Hun rechten en plichten zijn vermeld in het huishoudelijk reglement voor leden.

De gehanteerde ledenbijdrage bedraagt € 100 voor institutionele leden, € 30 voor individuele leden en € 10 voor studenten en partnerleden.

Elk lid kan te allen tijde uit de vereniging treden. Het ontslag moet bij aangetekend schrijven aan de Raad van Bestuur ter kennis worden gebracht.

Als de band tussen een lid dat afgevaardigd werd door de Provincie West-Vlaanderen of door de Vlaamse Gemeenschap verbroken wordt moet de algemene vergadering beslissen over de vervanging van dat lid.

Uittredende of uitgesloten leden en hun rechtsopvolgers hebben geen deel in het vermogen van de vereniging, en kunnen derhalve ook nooit teruggave of vergoeding voor gestorte bijdragen of gedane inbrengsten vorderen.

3.2. De Algemene Vergadering

3.2.1. Samenstelling

De leden van het VLIZ hebben via de algemene vergadering controle op het beleid van de vereniging. De algemene vergadering is het hoogste gezagsorgaan en bestaat uit al de effectieve leden van de vereniging.

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad van Bestuur. De voorzitter wijst de secretaris van de algemene vergadering aan. In geval van stemming wijst de algemene vergadering twee stemopnemers aan. Ieder lid heeft het recht deel te nemen aan de beraadslagingen van de algemene vergadering, in persoon, ofwel door tussenkomst van een schriftelijk aangeduide lasthebber, die echter zelf lid moet zijn van de algemene vergadering.

Alle leden beschikken elk over één stem in de algemene vergadering.

De huidige samenstelling van de Algemene Vergadering is als volgt:

- De voorzitter
- Tien stemgerechtigde leden gemandateerd door de Vlaamse Gemeenschap
- Vier stemgerechtigde leden gemandateerd door de provincie West-Vlaanderen
- Een lid gemandateerd door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO)
- De leden van de Raad van Bestuur van het VLIZ mogen de algemene vergadering met raadgevende stem bijwonen.

3.2.2. Bevoegdheden

De algemene vergadering is uitsluitend bevoegd voor:

- het wijzigen van de statuten,
- de benoeming, de afzetting en de herroeping van de bestuurders,
- de benoeming en de afzetting van de commissarissen (die lid zijn van het Instituut der Bedrijfsrevisoren) en het bepalen van hun bezoldiging ingeval een bezoldiging wordt toegekend,
- de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen,
- de goedkeuring van de begroting en van de rekening evenals de jaarrekening voorgedragen door de Raad van Bestuur,
- de benoeming van de verificateur en het goedkeuren van zijn rapporten,
- de vrijwillige ontbinding van de vereniging,
- de benoeming en de uitsluiting van een lid van de vereniging,
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk,
- alle gevallen waarin deze statuten het vereisen.

3.2.3. Bijeenkomst

De algemene vergadering wordt geldig bijeengeroepen door de Raad van Bestuur of door de voorzitter telkens als het doel van de vereniging zulks vereist.

Zij moet tenminste eenmaal per jaar worden bijeengeroepen voor het goedkeuren van de rekeningen van het afgelopen jaar, de kwijting van de bestuurders en voor de begroting van het komend jaar.

De algemene vergadering wordt gehouden binnen de zes maanden na afsluitingsdatum van het boekjaar.

De Raad van Bestuur is bovendien verplicht de algemene vergadering samen te roepen wanneer 1/5 van de effectieve leden daartoe een verzoek richt aan de Raad van Bestuur en dit per aangetekende brief. De ondertekenaars van dergelijke aanvragen zijn verplicht er de dagorde in te vermelden en deze op de algemene vergadering toe te lichten. In dit geval is de Raad van Bestuur verplicht de algemene vergadering samen te roepen binnen de drie weken met vermelding op de agenda van de gevraagde agendapunten. De oproepingen tot de algemene vergadering moeten om geldig te zijn, ondertekend worden door de voorzitter, of twee bestuurders. Alle effectieve leden moeten worden opgeroepen per gewone brief of per aangetekende brief tenminste veertien dagen voor de vergadering.

De oproepingsbrief, die plaats, dag en uur van de vergadering vermeldt, bevat de agenda, die wordt vastgelegd door de Raad van Bestuur. Elk onderwerp dat schriftelijk wordt voorgedragen door een van de effectieve leden, moet eveneens op de agenda worden vermeld. Dit onderwerp moet uiteraard door dat lid ondertekend zijn en tenminste vijf dagen voor de vergadering aan de voorzitter van de Raad van Bestuur overhandigd zijn. Van elke aanvulling moeten de leden onmiddellijk op de hoogte worden gebracht. Onderwerpen die niet op de agenda staan, kunnen slechts bij instemming van de aanwezige leden behandeld worden.

In gewone gevallen worden de besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid van de aanwezige en vertegenwoordigde stemmen. In geval van staking van stemmen wordt het voorstel verworpen. Op aanvraag van de meerderheid van de aanwezige leden is de stemming geheim. Als het over personen gaat, is de stemming steeds geheim.

Tot wijziging van de statuten kan slechts worden besloten indien die wijziging gedetailleerd op de agenda is vermeld en indien 2/3 van de effectieve leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Wordt dit getal niet bereikt dan kan een tweede vergadering worden bijeengeroepen, zoals door deze statuten is bepaald, en waarop deze vergadering een geldig besluit zal kunnen nemen, ongeacht het aantal aanwezigen. Deze tweede vergadering mag niet binnen de 15 kalenderdagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden. Voor elke statutenwijziging is bovendien een meerderheid van 2/3 der aanwezige of vertegenwoordigde stemmen vereist, ook op de tweede algemene vergadering. Tot wijziging van het doel van de vereniging kan slechts met een meerderheid van 4/5 van de stemmen worden besloten. Van iedere statutenwijziging zullen de wijzigingen en de volledig gecoördineerde statuten na deze wijziging neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel. Binnen de 30 dagen na de neerlegging dient de wijziging (bij uittreksel) bekendgemaakt te worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

Bij vrijwillige ontbinding van de vereniging worden dezelfde regels als deze beschreven voor het wijzigen van het doel der vereniging vereist.

Een meerderheid van 2/3 der stemmen is vereist voor het uitsluiten van een lid. Bij uitsluiting van een lid moet dit punt eveneens op de agenda voorkomen en moet het lid worden uitgenodigd om in zijn verdediging te kunnen voorzien.

Van elke vergadering worden notulen gemaakt, die ondertekend worden door de voorzitter en de secretaris en opgenomen worden in een bijzonder register. Dit register kan op de zetel van de vereniging door leden en belanghebbende derden worden ingezien. Afschriften of uittreksels worden eensluidend verklaard en ondertekend door de voorzitter van de Raad van Bestuur.

Alle zaken die niet in dit Charter worden vermeld kunnen worden teruggevonden in Artikel 28-35 van de gewijzigde statuten (Bijlage 2).

3.3. De stakeholders

Stakeholders zijn alle partijen die een direct of indirect belang hebben bij de goede werking van de organisatie. Vanuit de missie en het statutair doel van VLIZ kunnen volgende stakeholders onderscheiden worden:

- De **leden van de Algemene Vergadering** verkrijgen volledige en accurate informatie over het VLIZ waardoor zij controle op het beleid kunnen uitoefenen om de VLIZ-missie te volbrengen.
- De **leden van de Raad van Bestuur** beheren de statuten van het VLIZ en mogen de algemene vergadering met raadgevende stem bijwonen.
- De **leden van de Wetenschappelijke Commissie** adviseren de Raad van Bestuur over de wetenschappelijke haalbaarheid en wenselijkheid van te nemen beslissingen. Een onderverdeling bestaat uit de **kerngroep** (formele adviseurs), de leden van de **klankbordgroep** (de bredere zeewetenschappelijke gemeenschap), de leden van de **expertengroepen** (ad-hoc expertengroepen met beperkte levensduur en expertengroepen van langere duur).
- **VLIZ-medewerkers** hebben baat bij een stimulerende omgeving om bij te dragen tot kwalitatief hoogstaande dienstverlening en om zichzelf verder te ontplooien.
- De **Vlaamse overheid (via het departement EWI)** en de **provincie West-Vlaanderen** zijn de subsidiërende overheden waardoor de werkingsinkomsten en infrastructuurinvesteringen worden verzekerd. Als knooppunt voor marien en kustgebonden onderzoek draagt het VLIZ door haar ontplooiende activiteiten bij tot de ontwikkeling aan beleidsinitiatieven op regionaal en Vlaams niveau.
- Het **federale wetenschapsbeleid (BELSPO)** en de **Europese Commissie** financieren nationale en internationale projecten en dragen hierdoor bij aan het bevorderen van de kennisoverdracht waarbij de verankering op Nationaal en Europees niveau wordt geconsolideerd en verder uitgebouwd.
- **Andere actoren op het vlak van mariene en maritieme wetenschappen in Vlaanderen** genieten mee van de sleutelpositie van het VLIZ en het relatienetwerk dat het VLIZ heeft opgebouwd d.m.v. nationale samenwerkingsakkoorden, lidmaatschappen en netwerken. Het VLIZ staat open voor alle vormen van samenwerking die passen binnen de missie en de strategische doelstellingen en sluit in die zin tal van samenwerkingsverbanden af.
- **Andere actoren op het vlak van mariene en maritieme wetenschappen buiten Vlaanderen** genieten van de deskundigheid van het VLIZ en het relatienetwerk dat het VLIZ heeft uitgebouwd d.m.v. internationale samenwerkingsakkoorden, lidmaatschappen en netwerken. Tegelijk draagt het VLIZ door haar activiteiten bij tot de uitstraling van Vlaanderen op internationaal vlak.

- **Deelnemers en bezoekers aan de activiteiten opgezet door VLIZ** en de abonnees van de Grote Rede en andere VLIZ-lectuur genieten van kwalitatieve en op hun maat afgestemde inhoud.
- Het **maatschappelijk middenveld**: vb. leraars, gidsen, verenigingen, mariene en maritieme bedrijven genieten van kwalitatieve en op hun maat afgestemde inhoud.
- De **Vlaamse burger** zijn alle geïnteresseerden in kust en zee die een objectieve informatieverstrekking genieten en worden gesensibiliseerd omtrent mariene en maritieme wetenschappen in brede zin waardoor hij of zij hiertegenover een positieve houding aanneemt en hierin een beter inzicht krijgt.
- De **Europese burger** interageert met de Vlaamse burger.
- De **Wereldburger** interageert met de Vlaamse burger.

4. Een actieve Raad van Bestuur

4.1. De taak van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur leidt de zaken van de vereniging en vertegenwoordigt deze in en buiten rechte.

De Raad van Bestuur beslist over de strategie en de voornaamste beleidslijnen van het VLIZ.

De Raad van Bestuur draagt bij tot de performantie van de vereniging door sturing te geven aan de vereniging en tegelijkertijd de opportuniteiten en de risico's van de vereniging te beoordelen en te beheren en dit binnen een kader van efficiëntie en effectieve controles.

De Raad van Bestuur handelt als college en heeft de volle bevoegdheid voor het stellen van alle handelingen van bestuur en daden van beschikking. Alle aangelegenheden die niet uitdrukkelijk door de statuten aan de algemene vergadering zijn voorbehouden, vallen in de bevoegdheid van de raad.

De Raad van Bestuur mag specifieke bevoegdheden toekennen aan personen binnen of buiten de raad.

De Raad van Bestuur treedt op als eiser en verweerder, in alle rechtsgedingen en beslist over het al dan niet aanwenden van rechtsmiddelen.

De Raad van Bestuur benoemt en ontslaat de leden van het personeel en bepaalt hun bezoldigingen.

De Raad van Bestuur vaardigt alle huishoudelijke reglement voor leden uit die hij nodig acht en nuttig oordeelt.

De Raad van Bestuur laat zich bijstaan door een dagelijks bestuur (zie §6) en richt in zijn schoot een aantal comités op (zie §5).

4.2. Samenstelling van de Raad van Bestuur

Het VLIZ wordt bestuurd door een Raad van Bestuur bestaande uit 17 leden, die al dan niet, lid zijn van de vereniging. In ieder geval moet het aantal bestuurders steeds lager zijn dan het aantal leden van de algemene vergadering. Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur is een onafhankelijke bestuurder conform het Decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector. In de raad van bestuur dienen twee mandaten te worden voorbehouden voor vertegenwoordigers van de Provincie West-Vlaanderen en acht mandaten te worden voorbehouden voor vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap.

De bestuurders worden voor maximum drie (3) jaar benoemd door de Algemene Vergadering en kunnen op ieder ogenblik door deze laatste worden herroepen. Het mandaat van bestuurder is onbeperkt hernieuwbaar.

4.3. Werking van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur wordt minstens tweemaal per jaar bijeengeroepen op uitnodiging van de voorzitter of in geval van ontslag, overlijden of onmogelijkheid van de voorzitter door de ondervoorzitter. De ondervoorzitter kan op zijn beurt vervangen worden door het oudste lid van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur kan eveneens bijeengeroepen worden door 2 bestuurders.

De vergaderingen van de Raad van Bestuur worden voorgezeten door de voorzitter. Indien deze belet of afwezig is, wordt de vergadering voorgezeten door de ondervoorzitter of door de oudste van de aanwezige bestuurders.

De raad kan slechts geldig beraadslagen indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is bij volmacht. De beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter beslissend. Is in een eerste vergadering het quorum niet bereikt, dan kan een tweede regelmatig bijeengeroepen vergadering geldig beslissen bij gewone meerderheid, wat het aantal aanwezigen ook is.

Minstens eenmaal per jaar organiseert de Raad van Bestuur een strategische vergadering waarop strategische aangelegenheden, het beleidsplan, de toekomstvisie, lange termijnplannen en prioriteiten besproken worden. Hierbij wordt de Raad van Bestuur uitgebreid met een delegatie van de Wetenschappelijke Commissie.

4.4. Benoeming van de bestuurders

De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering met een gewone meerderheid ongeacht het aantal aanwezige en/of vertegenwoordigde leden.

Het mandaat van de bestuurders eindigt door afzetting door de algemene vergadering, door vrijwillig ontslag, door het verstrijken van het mandaat (in voorkomend geval), door overlijden of ingeval van wettelijke onbekwaamheid. De afzetting door de algemene vergadering wordt beslist bij gewone meerderheid van het aantal aanwezige en/of vertegenwoordigde leden. Het moet evenwel uitdrukkelijk vermeld worden op de agenda van de algemene vergadering. Een bestuurder die vrijwillig ontslag neemt, moet dit schriftelijk bekendmaken aan de Raad van Bestuur. Dit ontslag gaat onmiddellijk in tenzij door dit ontslag het minimumaantal bestuurders onder het statutaire minimum is gedaald. In dit geval, moet de Raad van Bestuur binnen de twee maanden de algemene vergadering bijeenroepen, welke in de vervanging van de betrokken bestuurder dient te voorzien en hem daarvan ook schriftelijk in kennis zal stellen. De bestuurders die ter vervanging van een ander benoemd worden, beëindigen het mandaat van hun voorgangers.

De akten betreffende de benoeming en de ambtsbeëindiging van de bestuurders moeten neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel en moeten binnen de dertig dagen na de neerlegging (bij uittreksel) bekendgemaakt worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

4.5. Kwalificaties van bestuurders

4.5.1. Gewenste eigenschappen van bestuurders

Bestuurders dienen een maximum van de volgende eigenschappen in zich te dragen:

- **Persoonlijke eigenschappen** zoals integriteit en verantwoordelijkheidszin, een geïnformeerd oordeelsvermogen, financiële kennis, zelfvertrouwen en hoge standaarden
- **Kernbekwaamheden** zoals strategische inzichten omtrent excellentiebeleid in een onderzoeksomgeving en kennis van het Vlaams en Europees industriële en academisch innovatielandschap
- **Toewijding of loyaliteit** aan het VLIZ, met inbegrip van het actief bijwonen van de vergaderingen van de raad van bestuur

4.5.2. Onafhankelijkheid van bestuurders

De bestuurders mogen geen executieve functie bekleden in de vereniging, noch op een andere manier dan via hun mandaat met het VLIZ geassocieerd zijn.

Elk lid van de raad van bestuur dient in de hoedanigheid van lid van de raad

- zich uitsluitend te laten leiden door de algemene doelstelling van de raad van bestuur, gericht op het bestendigen en versterken van een succesvolle instelling;
- in alle omstandigheden onpartijdig te blijven in de beoordelingen, beslissingen en handelingen;
- duidelijk zijn/haar bezorgdheid te laten blijken en in voorkomend geval zijn/haar tegenstand tegen een voorstel voorgelegd aan de raad van bestuur in de notulen te laten opnemen indien hij/zij van mening is dat zulk voorstel de belangen van het VLIZ kan schaden.

Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de Raad van Bestuur moet “onafhankelijk” zijn. Een onafhankelijke bestuurder is een bestuurder die geen belangrijke relatie of belangenvermenging heeft met het VLIZ die van dien aard is dat ze het oordeel of de beslissing zou hebben beïnvloed in voordeel voor zichzelf of de organisatie die hij/zij vertegenwoordigt. Het feit dat bestuurders, conform de statutaire bepalingen van VLIZ, worden voorgedragen door een bepaalde categorie van leden, brengt niet noodzakelijk de onafhankelijkheid in gevaar.

Onafhankelijkheid is niet gewaarborgd in de volgende gevallen:

- een band als werknemer van het VLIZ;
- taken uitgeoefend hebben in het kader van de controlewerkzaamheden als commissaris-revisor van het VLIZ gedurende de laatste 3 jaar;
- managementfunctie in het VLIZ gedurende de laatste 3 jaar;
- een rechtstreekse familieband met leden van de algemene directie of het executief comité van het VLIZ.

Er kan enkel sprake zijn van een belangenconflict wanneer er sprake is van een individueel belang in hoofde van één of meerdere bestuurders. Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een persoonlijk belang of een belang met betrekking tot een aanverwante persoon of organisatie, van vermogensrechtelijke of andere aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid van de raad van bestuur behoort, moet hij dit meedelen aan de voorzitter vóór de beraadslaging daarover aanvangt. In geval van belangenconflict kan de betrokken bestuurder de vergadering of het betreffende deel van de vergadering niet bijwonen.

4.5.3. Verplichtingen en aansprakelijkheid van bestuurders

Om open discussie te bevorderen, zowel in vergaderingen van de raad van bestuur als van de comités, verbinden de leden van de raad van bestuur zich tot een confidentialiteitsplicht. Hierbij wordt de vertrouwelijkheid van informatie en beraadslagingen bewaart, in overeenstemming met de wettelijke verplichtingen. Door de bestuurders en hun gemandateerden worden geen persoonlijke verplichtingen aangegaan omwille van hun mandaat. Hun aansprakelijkheid is beperkt tot het vervullen van de hen gegeven opdracht.

4.5.4. Initiatieprogramma voor nieuwe bestuurders

De voorzitter van de raad van bestuur zal ervoor zorgen dat nieuwbenoemde bestuurders een passende introductie krijgen om hun bijdrage tot de raad van bestuur te verzekeren. Hij zal zich hierin laten bijstaan door de algemeen directeur. Het introductieproces moet de bestuurders helpen om vertrouwd te geraken met hun verantwoordelijkheden als bestuurders en met de grondbeginselen van het VLIZ, zoals de missie, de organisatiestructuur, de werking, het excellentiebeleid en andere sleutelementen van zijn beleid, zijn strategische plannen, financiële en zakelijke uitdagingen, zijn betekenisvolle financiële, boekhoudkundige en risicobeheersingsuitdagingen, zijn compliance programma's, zijn management en zijn commissarissen (inbegrepen de regeringscommissarissen).

4.5.5. Vergoeding van de bestuurders

De bestuurders hebben recht op een forfaitaire jaarlijkse toelage en presentiegelden volgens art. 1 van het besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 13 juli 1988 tot uitvoering van het BVR van 27 januari 1988 tot harmonisatie van de toelagen en presentiegelden voor controleorganen, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse regering behoren.

Het VLIZ werd op 23 November 2001 toegevoegd aan categorie 1 onder dit besluit. Het BVR van 27 januari 1988 voorziet onder art. 13 een tweejaarlijkse indexering waarvan het VLIZ op de hoogte wordt gesteld door het Agentschap Centrale Accounting.

Bestuurders kunnen afstand doen van hun recht op vergoeding door schriftelijk de voorzitter hiervan op de hoogte te stellen. De presentiegelden worden enkel uitbetaald indien de bestuurder aanwezig is op de zitting.

4.6. Voorzitter en ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

Personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen, overeenkomstig art. 13, 4° lid, W.VZW.

De Raad van Bestuur kan zijn bevoegdheden voor bepaalde handelingen en taken op zijn verantwoordelijkheid overdragen aan één van de bestuurders of aan een ander persoon, die al dan niet lid is van de vereniging.

De gouverneur van West-Vlaanderen is ambtshalve voorzitter van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur kiest uit zijn midden een ondervoorzitter, tevens voorzitter van de wetenschappelijke commissie, en een secretaris en elke functie die voor de goede werking van de vereniging noodzakelijk is.

Hun benoeming gebeurt door de Raad van Bestuur bij gewone meerderheid, die hieromtrent geldig beslist indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig is.

De ambtsbeëindiging van deze gemachtigde personen kan geschieden:

a) op vrijwillige basis door de gemachtigde zelf door een schriftelijk ontslag in te dienen bij de Raad van Bestuur

b) door afzetting door de Raad van Bestuur bij gewone meerderheid die hieromtrent geldig beslist indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig is. De beslissing hieromtrent door de Raad van Bestuur moet evenwel binnen de zeven kalenderdagen bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht worden van de betrokkene.

De akten betreffende de ambtsbeëindiging en de benoeming van de personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen, moeten neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel en moeten binnen de dertig dagen na de neerlegging (bij uittreksel) bekendgemaakt worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

De gevolmachtigden oefenen hun bevoegdheden afzonderlijk of gezamenlijk uit.

4.7. Notulen

De Raad van Bestuur stelt een verslaggever aan, die verplicht is de beslissingen van de Raad van Bestuur op te nemen in processen-verbaal; deze notulen worden ondertekend door de voorzitter en de verslaggever en ingeschreven in een speciaal daartoe aangelegd register. De uittreksels die moeten worden voorgelegd en al de andere akten worden geldig ondertekend door de voorzitter en de secretaris. Bij ontstentenis van deze bestuurders kunnen twee andere bestuurders deze documenten geldig ondertekenen.

4.8. Evaluatie van de Raad van Bestuur

De raad van bestuur onderwerpt zijn werking minstens om de vijf jaar aan een interne evaluatie teneinde na te gaan of het zijn taken en verantwoordelijkheden naar behoren

en op efficiënte wijze invult. De voorzitter van de raad van bestuur stelt op basis van deze evaluatie de passende maatregelen voor aan de raad van bestuur.

5. De comités van de Raad van Bestuur

5.1. Algemeen – vertegenwoordingsprincipe

De Raad van Bestuur kan naar eigen inzicht in zijn midden steeds comités oprichten en installeren, hetzij permanent, hetzij op een ad-hoc basis met oog op advies en bijstand van het college van bestuurders in welbepaalde aangelegenheden. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid ter zake komt echter nog steeds toe aan de Raad van Bestuur, collegiaal beslissend en beraadslagend.

De raad van bestuur stelt steeds de voorzitter aan van de comités. Na elke vergadering van het comité brengt de voorzitter van het comité verslag uit aan de Raad van Bestuur en dit steeds op de eerstvolgende vergadering van de Raad van Bestuur volgend op de zitting van het comité.

Voor alle comités opgericht binnen de schoot van de Raad van Bestuur geldt dat bij “belangenconflict” het lid van het comité de vergadering of het betreffende deel van de vergadering niet bijwoont.

6. Het dagelijks bestuur van het VLIZ

6.1. De Algemeen Directeur

6.1.1. Aanstelling

De Raad van Bestuur delegeert het dagelijkse bestuur van de instelling aan de algemeen directeur.

6.1.2. Taken – Bevoegdheden – Volmachten

De taken van de algemeen directeur omvatten (zonder dat onderstaande een exhaustieve opsomming is), binnen de verleende volmachten:

- de waarneming van het dagelijks bestuur op institutioneel niveau in de brede zin van het woord;
- de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur, waaronder deze welke de strategie van de vereniging bepalen;
- het voeren van een excellentiebeleid;
- het opsporen, aanbrengen en uitwerken van opportuniteiten en projecten;
- het management van de diensten van het VLIZ (algemeen beheer met inbegrip van HR management, IT-management, financieel en administratief management, communicatie);
- de verdediging van de belangen van de instelling tegenover derden binnen de grenzen van het mandaat;
- het voorbereiden en uitwerken van een langetermijnstrategie;
- het regelmatig rapporteren over elk van voorgaande aspecten aan de Raad van Bestuur.

De bevoegdheden van de algemeen directeur werden vastgelegd in het volmachtenbesluit gepubliceerd op 28/12/2005 in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad (bijlage 4).

6.1.3. Verhouding Raad van Bestuur – algemeen directeur

De algemeen directeur brengt periodiek verslag uit aan de Raad van Bestuur. Deze kan de algemeen directeur op elk ogenblik om toelichting verzoeken over elk aspect van het dagelijks bestuur.

De periodieke rapportering heeft in wezen (zonder exhaustief te zijn) betrekking op:

- het dagelijks bestuur van de instelling;
- de status inzake de uitvoering van de door de raad besliste strategie;
- de financiële en operationele status van de instelling;
- de belangrijke initiatieven, opportuniteiten en projecten welke zich aandienen;
- belangrijke contracten of aangegane verbintenissen.

De rapportering vanuit de instelling naar de Raad van Bestuur evenals de communicatie van de Raad van Bestuur naar de instelling toe loopt via de algemeen directeur.

6.1.4. Vergoeding algemeen directeur

De vergoeding van de algemeen directeur wordt bepaald door de Raad van Bestuur.

6.2. Directiecomité

6.2.1. Aanstelling

De algemeen directeur wordt in een aantal van zijn taken en opdrachten bijgestaan door een directiecomité.

De leden van het directiecomité worden benoemd door de raad van bestuur op voordracht van het “benoemings- en remuneratiecomité”.

De leden van het directiecomité kunnen ten allen tijde ontslagen worden door de raad van bestuur.

Bij het opvallen van een mandaat in het directiecomité kunnen de overige leden van het directiecomité een tijdelijk plaatsvervanger aanduiden. De aanstelling van een vervanger staat op de agenda van de eerstvolgende raad van bestuur.

6.2.2. Samenstelling

Het directiecomité wordt voorgezeten door de algemeen directeur en is samengesteld uit de zes departementsverantwoordelijken, de beleidsmedewerkster, administratieve medewerkers, het directiesecretariaat en het boekhoudkundig personeel.

6.2.3. Bevoegdheden – volmachtenbesluit

Het directiecomité zal een collectieve verantwoordelijkheid dragen - onder de leiding van de algemeen directeur -, voor de taken die zij uitvoert binnen de taken die haar gedelegeerd zijn door de algemeen directeur en zulks meer in het bijzonder voor de uitvoering van de huidige en lange termijn strategie van de vereniging, haar doelstelling en missie, evenals haar begroting en alle zaken die deel uitmaken van het dagelijks beleid van de vereniging.

Het directiecomité zal haar taken uitvoeren in conformiteit met de geldende wetgeving en normering en zal geleid worden door het algemeen en overkoepelende verenigingsbelang.

6.2.4. Taak directiecomité

Het directiecomité zal elke maand vergaderen om het VLIZ fris te houden en een modus operandi te ontwikkelen.

Het doel ervan is drievoudig:

- uitwisseling van informatie;
- gezamenlijk nemen van beslissingen (bv. omtrent IMIS, de begroting, websites, etc.);
- een mogelijkheid om nieuwe ideeën te laten opborrelen.

De beslissingen genomen door het directiecomité, dat als een college vergadert, worden steeds genomen in collegiaal overleg.

6.2.5. Rapportering aan de Raad van Bestuur

Het directiecomité rapporteert bij monde van de algemeen directeur aan de raad van bestuur van de vereniging. Dit geschiedt door een overzicht betreffende de diverse aspecten van het dagelijks bestuur dat de algemeen directeur aan de raad van bestuur bezorgt en toelicht ter gelegenheid van haar bijeenkomsten.

7. Adviesraden: de Wetenschappelijke Commissie

7.1. Oprichting

Conform de statuten installeerde het VLIZ bij zijn opstart in 1999 een Wetenschappelijke Commissie die de Raad van Bestuur adviseert over alle wetenschappelijke en wetenschapsondersteunende activiteiten van het VLIZ en die het VLIZ ondersteunt in het formuleren van kwalitatief en wetenschappelijk gefundeerd advies. Sinds 2010 kreeg die een nieuwe structuur met drie met elkaar verbonden en elkaar versterkende onderdelen:

- een Wetenschappelijke Kerngroep,
- een Klankbordgroep en
- verschillende Expertengroepen.

De leden van alle bovenvermelde groepen zijn volwaardig lid van de wetenschappelijke commissie van het

VLIZ.

Definitie:

“Een Wetenschappelijke Commissie ondersteunt het VLIZ in het formuleren van kwaliteitsvolle en wetenschappelijk onderbouwde adviezen en verzorgt de uitstraling van het VLIZ. De wetenschappelijke commissie wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende disciplines uit alle Vlaamse onderzoeksinstellingen, en – indien relevant – versterkt met buitenlandse experts”.

7.2. De wetenschappelijke kerngroep

Dit is een compacte stuurgroep die vier keer per jaar vergadert, en rapporteert aan de Raad van Bestuur.

De leden worden uitgenodigd en aangesteld door de Raad van Bestuur.

Elk lid mag één officiële plaatsvervanger aanduiden.

De leden en de plaatsvervangers wordt gevraagd een engagements-/loyauteits-/confidentialiteitsverklaring te ondertekenen. Hierin bevestigen ze ook te zullen instaan voor informatiedoorstroming binnen de eigen instelling.

De agenda bestaat uit

- een informatief blok (kort: mogelijkheid toelichting te vragen aan de hand van op voorhand bezorgde informatieve bijlagen die een overzicht geven van alle lopende en geplande activiteiten van het VLIZ);

- discussiepunten (met begeleidende nota's die de leden moeten toelaten zich voor te bereiden, evt. de achterban binnen de eigen instelling te consulteren)
 - het gaat hier over strategische aangelegenheden en concrete vragen vanuit de Raad van Bestuur (bv. nieuwe projecten, nieuwe samenwerkingsovereenkomsten, procedure en advies nieuw investeringen in wetenschappelijke apparatuur, etc.);
- formuleren van advies aan de Raad van Bestuur;
- expertengroepen (initiatie, opvolging); open gedeelte van de vergadering op uitnodiging bijgewoond door voorzitters expertengroepen.
- De informatieve bijlagen zijn:
 - o voorbije en geplande evenementen
 - o nieuwe en geplande publicaties
 - o lopende en startende projecten en samenwerkingsovereenkomsten
 - o projecten in aanvraag en nieuwe interne initiatieven
 - o onderzoeksinfrastructuur
 - o advies en netwerking

De verslagen en bijlagen zijn in principe publiek beschikbaar via de website van het VLIZ, maar er is ook een vertrouwelijk gedeelte, enkel ter beschikking van de wetenschappelijke kerngroep en de Raad van Bestuur (bv. informatieve bijlage 'lijst van projecten in aanvraag en nieuwe interne initiatieven').

De samenstelling van de Wetenschappelijke Kerngroep weerspiegelt het interuniversitair en interdisciplinaire karakter van het VLIZ. Ook een goede samenwerking met de Vlaamse administraties en de federale overheid wordt hierbij niet uit het oog verloren. De Vlaamse wetenschappelijke instellingen met mariene activiteiten krijgen elk één vertegenwoordiger. De Vlaamse universiteiten krijgen één of twee vertegenwoordigers, rekening houdend met de grootte van de universiteit en het aantal mariene onderzoeksgroepen dat er actief is.

De Raad van Bestuur nodigt uit (brief ondertekend door de voorzitter). Voor de Vlaamse wetenschappelijke instellingen wordt de hoofdverantwoordelijke aangeschreven. Voor de universiteiten worden de rectoren gevraagd de leden voor te stellen. Hierbij wordt er op voorhand overlegd met de onderzoekskoördinatoren, en wordt gevraagd (1) rekening te houden met de huidige vertegenwoordiging en (2) eventueel meerdere kandidaten naar voor te schuiven waaruit de Raad van Bestuur van het VLIZ dan kan kiezen. Op die manier kunnen actieve leden uit de huidige commissie gerecupereerd worden, én kunnen de evenwichten tussen de verschillende onderzoeksdisciplines bewaakt worden.

De commissie bestaat uit maximaal 16 leden.

De voorzitter is de ondervoorzitter van de Raad van Bestuur.

De 13 overige leden zijn:

- 2 vertegenwoordigers van de Universiteit Gent (UGent)
- 2 vertegenwoordigers van de Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)
- 2 vertegenwoordigers van de Vrije Universiteit Brussel (VUB)
- 2 vertegenwoordigers van de Universiteit Antwerpen (UA)

- 1 vertegenwoordiger van de Universiteit Hasselt (UHasselt)
 - 1 vertegenwoordiger van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)
 - 1 vertegenwoordiger van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO)
 - 1 vertegenwoordiger van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)
 - 1 vertegenwoordiger van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
 - 1 vertegenwoordiger van het Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
 - 1 vertegenwoordiger van het Waterbouwkundig Laboratorium (WL)
- Wonen de vergaderingen bij:
- de algemeen directeur, de beleidsmedewerkster en een verslaggever van het VLIZ
 - een vertegenwoordiger van de administratie Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI)

7.3. De klankbordgroep

Jaarlijkse één plenaire vergadering in Oostende, open voor alle mariene wetenschappers.

Er wordt breed uitgenodigd vanuit de IMIS-databank, in regel te beperken tot zelfstandig academisch personeel, postdocs, leidinggevenden.

De agenda bestaat minstens uit

- het activiteitenrapport van het afgelopen jaar;
- een overzicht van belangrijke nieuwe en geplande activiteiten;
- presentaties over enkele actuele thema's.

7.4. Expertengroepen

Dit zijn thematische werkgroepen, enkel samengesteld uit relevante experts.

Met:

- officieel lidmaatschap;
- niet beperkt tot Vlaamse instellingen (ook experts uit federale, Waalse, Franstalige en buitenlandse instellingen);
- uitnodiging door de Raad van Bestuur, op voorstel van de wetenschappelijke kerngroep;
- de voorzitter rapporteert aan de wetenschappelijke kerngroep;
- een VLIZ-medewerker als secretaris/rapporteur;
- duidelijk mandaat (terms of reference).

Twee vormen:

- ad hoc expertengroepen met beperkte levensduur, waarvan er maximaal 3-4 simultaan lopen (voorbeelden: ontwerp onderzoeksschip, aankoop multibeam echosounder, vorm geven onderzoeksprogramma zeewetenschappen, analyse van geïntegreerde databanken);

- expertengroepen van langere duur (voorbeelden: het zeewoordenteam, de consortia rond niet-inheemse soorten, de Belgische mariene soortenlijst, historische visserijstatistieken, geschiedenis van de zeewetenschappen).

8. Borging en controle van goed bestuur

8.1. Algemeen

In het kader van zijn belangrijke taak van toezicht en controle werden door de Raad van Bestuur een aantal controle-instrumenten opgezet en maatregelen uitgevaardigd om goed bestuur te borgen.

8.2. Interne en externe auditfunctie

Jaarlijks wordt een interne audit uitgevoerd o.m. inzake interne procedures en het beheer van potentiële risico's voor de vereniging. Een externe audit wordt georganiseerd en uitgevoerd door een commissaris-revisor, benoemd door de Algemene Vergadering op voorstel van de Raad van Bestuur. Tevens wordt er gedurende de looptijd van het convenant één 'expert visit' georganiseerd waarin topexperts een tweetal dagen het VLIZ 'doorlichten' (vanaf 2014).

8.3. Regeringscommissarissen / toezichthouders

Zoals statutair bepaald, worden door de Vlaamse overheid 2 regeringscommissarissen aangesteld. De regeringscommissaris, aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de voogdijminister bevoegd voor financiën, houdt toezicht op het financieel beleid van de vereniging. De regeringscommissaris, aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de Vlaamse voogdijminister van het VLIZ, houdt toezicht op de inhoudelijke invulling door het VLIZ van haar doelstellingen. De regeringscommissarissen nemen met adviserende stem deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur.

8.4. Wetenschappelijke commissie (Institutionele adviesraad)

Zoals beschreven in § 7 van dit charter geeft de wetenschappelijke commissie advies aan de raad van bestuur inzake alle wetenschappelijke en wetenschapsondersteunende activiteiten van het VLIZ en ondersteunt deze het VLIZ in het formuleren van kwalitatief en wetenschappelijk gefundeerd advies.

8.5. Performantie-indicatoren en evaluatie

Teneinde de werking van de instelling zo goed mogelijk te objectiveren werd een lijst van kritische performantie-indicatoren (KPI 's) opgesteld en goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Deze objectief meetbare kwantitatieve KPI 's vormen de belangrijkste pijlers van de evaluatie van de werking van de vereniging en zijn vastgelegd in het convenant met het Vlaams Gewest (Artikel 7).

1. Jaarlijks aantal a1-publicaties met een VLIZ-medewerker als auteur: 7 (KPI voor 2017 en 2018), 9 (als gemiddelde 2017-2019, KPI voor 2019), 12 (gemiddelde 2018-2020, KPI voor 2020) en 15 (gemiddelde 2019-2021, KPI voor 2021).
2. De organisatie van een jaarlijks 'marine science meets maritime industry'-event.
3. Minimum 180 vaardagen voor wetenschappelijk onderzoek, monitoring en educatie per jaar. Dit is de som van de uitgevoerde vaardagen met de RV Simon Stevin, de RIB Zeekat en andere schepen uitgerust met apparatuur van de Instelling. Indien kan aangetoond worden dat door omstandigheden waarop de Instelling geen invloed had, een significant deel van de met VLOOT afgesproken planning van inzet van de RV Simon Stevin (gebaseerd op het jaarlijks vastgestelde beschikbaarheidsschema) niet is gehaald, vervalt deze indicator.
4. Jaarlijks minstens vier campagnes waarop de ROV Genesis wordt ingezet.
5. Minimum 120 kalenderdagen per jaar waarbij externen het Marien Station Oostende gebruiken voor wetenschappelijke of educatieve activiteiten.
6. Het aantal datasets dat jaarlijks ter beschikking wordt gesteld van Vlaamse mariene onderzoekers en dat wordt gepubliceerd in 'Open Access' en waarvan de acquisitie gebeurde d.m.v. de RV Simon Stevin, de Vlaamse ESFRI-onderzoeksinfrastructuren of waarvan de aanlevering gebeurde in het kader van internationale netwerken of projecten waarbij het VLIZ betrokken is, bedraagt minstens 30 per jaar.
7. Het aantal georganiseerde data-analyse en -training workshops bedraagt minimaal 3 per jaar.
8. De jaarlijkse aangroei van het aantal nieuwe referenties in het Open Marien Archief bedraagt min. 2500 eenheden per jaar (opgedeeld naar aantal artikels, thesissen, boeken en rapporten, conference proceedings (incl. abstracts) en andere).
9. De responstijd van literatuuraanvragen in de bibliotheek is dusdanig dat 90% van de documentleveringen gebeurt binnen één werkdag na aanvraag.
10. Deelname aan minstens tien overlegmomenten in formele overlegfora (conform jaarlijks geactualiseerd werkplan of strategisch plan) en drie beleidsadviezen m.b.t. onderzoek ten behoeve van de Blauwe Economie, geleverd binnen twintig werkdagen na hun aanvraag en dit in het kader van een jaarlijks geactualiseerd Strategisch Plan 'Beleidsadvies Blauwe Economie'.
9
11. Jaarlijkse actualisering van de inventaris van het mariene onderzoekslandschap in Vlaanderen (Compendium voor Kust en Zee).
12. Het aantal georganiseerde evenementen en communicatieproducten gemaakt i.s.m. wetenschappers waarbij mariene informatie wordt overgedragen naar onderzoekers, het grote publiek en/of educatoren bedraagt minimaal 8 evenementen/producten per jaar.

Daarnaast hanteert het VLIZ ook een set van een 40-tal management indicatoren die in het Jaarverslag worden opgenomen. In Bijlage 5 worden de performantie-indicatoren en management indicatoren opgelijst.

Conform Artikel 15, §2 en §3, van het convenant zal het VLIZ elk jaar een gedetailleerd jaarverslag opstellen over de activiteiten van het afgelopen jaar en dat uiterlijk op 1 juni van het daaropvolgende jaar ter goedkeuring voorleggen aan de Minister en het Departement.

Het jaarverslag bevat minstens:

- een overzicht van de realisatie van de engagementen in het Convenant;
- een overzicht van de stand van de Strategische Doelstellingen;
- de resultaten en de progressie van de belangrijkste verwezenlijkingen inclusief de KPI 's en andere graadmeters worden in een vergelijkbare tijdsreeks weergegeven;
- de goedgekeurde balans en resultatenrekening;
- een toetsing van de stand van het strategisch plan (incl. financieel plan);
- de eventuele bijsturing van het strategisch plan (incl. financieel plan).

9. Gedragsregels

9.1. Confidentialiteitsplicht

Voor het directiecomité en het managementteam dat werkt onder de bevoegdheid van de algemeen directeur, gelden dezelfde bepalingen van confidentialiteitsplicht als deze die van toepassing zijn voor de bestuurders.

Verder zijn de bepalingen eveneens van toepassing op alle personeelsleden evenals op elke persoon die betrokken is bij de werking van de instelling. Deze bepalingen zijn eveneens van toepassing op de leden van de Wetenschappelijk commissie.

9.2. Integriteit en ethiek

Het VLIZ stelt een ethische en verantwoorde handelswijze voorop voor al haar medewerkers, zowel permanente als tijdelijke krachten en zulks middels een gedragscode. Zij streeft ernaar doorheen alle geledingen van de organisatie te werken met inachtnaam van het hoogst mogelijke niveau van zakelijke, wetenschappelijke en ethische integriteit. Alle bestaande en goedgekeurde richtlijnen zijn beschreven in het arbeidsreglement (Bijlage 6).

Deze richtlijnen willen een duidelijk kader aanreiken waarin respect voor externe wet- en regelgeving alsook voor interne beleidslijnen voorop staat met oog en zorg voor de impact van de handelingen die medewerkers stellen.

De algemeen directeur en het directiecomité nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de kennis en het begrip van, evenals het respect aan de gedragscode optimaal worden nagestreefd.

9.3. Wetenschappelijke integriteit

Sinds 2017 is een belangrijke strategische doelstelling voor het VLIZ het initiëren, ondersteunen, bevorderen en uitvoeren van innovatief en multidisciplinair marien onderzoek. Binnen deze activiteiten staat het verantwoordelijk gedrag van onderzoekers steeds centraal. Het VLIZ zet daarom in op het stimuleren van goede onderzoekspraktijken om te garanderen dat het onderzoek betrouwbare kennis oplevert en op een verifieerbare manier gebeurt.

Wetenschappelijke integriteit wordt ruim gedragen door het VLIZ-beleid, door de onderzoekers en binnen diens (inter)nationale netwerken en projecten. De integratie van een verantwoordelijke wetenschappelijke onderzoekscultuur draagt bij tot de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en rechtvaardigt deze ook voor de buitenwereld. Het VLIZ volgt hierbij de principes van wetenschappelijk integer gedrag zoals uitgeschreven op Vlaams en Europees niveau in:

- de [Ethische code van het wetenschappelijk onderzoek in België](#) (2009); en
- de [European Code of Conduct for Research Integrity](#) (2017).

Het VLIZ heeft een responsible research manager die ook contactpersoon is voor kwesties inzake integriteit en wetenschappelijk wangedrag. Deze persoon is in nauw contact met een netwerk van professionals wetenschappelijke integriteit over heel Vlaanderen, die elkaar jaarlijks op de VCWI- Ontmoetingsdagen informeren over *good practices* binnen de verschillende onderzoeksinstellingen.

Daarnaast zal het VLIZ indien nodig een Commissie voor Wetenschappelijke integriteit (CWI) oprichten bestaande uit een voorzitter, 3 leden en een secretaris. Deze ad-hoc commissie zal in het leven worden geroepen om zaken te behandelen van mogelijke inbreuken tegen wetenschappelijke integriteit, zoals plagiaat, vervalsing of verzinnen van data.

Als lid van de Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI) kan er, door betrokkenen bij gevallen van mogelijke inbreuken op wetenschappelijke integriteit, ook beroep worden gedaan op een tweede advies van de VCWI. Door akkoord te geven met het reglement van de VCWI verbindt VLIZ zich ertoe de adviezen van het VCWI te erkennen.

Voor vragen en zaken gerelateerd aan wetenschappelijke integriteit kan men contact opnemen met de VLIZ responsible research manager via integrity@vliz.be.

9.4. Zakelijke integriteit - belangenconflicten

Elke vorm en schijn van belangenverstremming tussen instelling en bestuurders, managementteam, en overige personeelsleden moet worden vermeden.

In de schoot van de instelling neemt niemand deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij deze persoon een tegenstrijdig belang heeft.

In de schoot van de instelling neemt of beïnvloedt niemand een beslissing waarbij zij zichzelf ten nadele van de instelling kunnen verrijken, of waarbij zij aan de instelling een zakelijke opportuniteit kunnen ontnemen.

Bestuurders, leden van het managementteam en overige personeelsleden verbinden zich uitdrukkelijk tot het naleven van deze gedragscode.

9.5. Andere bepalingen

Het VLIZ streeft ernaar met passende risicoanalyses, verbeteringsprojecten en noodplannen, de voornaamste risico's te identificeren en te beperken.

Waar mogelijk en aangewezen worden hiertoe ook passende verzekeringspolissen afgesloten of back-up voorzieningen getroffen.

Dit is o.m. het geval inzake algemene aansprakelijkheidsrisico's, inclusief een specifieke dekking voor de aansprakelijkheid van bestuurders en risico-dekkingen voor de activiteiten.

10. Bekendmaking van de Good Governance Charter

Het VLIZ waarborgt een passende bekendmaking en openbaarmaking van haar Good Governance Charter via haar website.

Het VLIZ geeft vanaf 2012 alle relevante gebeurtenissen op het vlak van deugdelijk bestuur weer in zijn jaarverslag.

11. Bijlagen

Bijlage 1: [Convenant tussen het Vlaams gewest en het VLIZ 2017-2021](#)

Bijlage 2: [Statuten vzw VLIZ](#)

Bijlage 3: [Huishoudelijk reglement voor leden](#)

Bijlage 4: Volmachtenbesluit

Bijlage 5: Performantie-indicatoren 2017

Bijlage 6: Arbeidsreglement